Ehkäisevän päihdetyön toteutussuunnitelma vuosille 2026-2030

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Ehkäisevä päihdetyö käsittää alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteet, huumausaineet ja muut päihtymystarkoituksessa käytetyt aineet sekä rahapelaamisen

Mitä teemme?	Miten teemme?	Ketka tekevät?*	Miten arvioimme?
Vahvistamme ehkäisevän päihdetyön rakenteita ja monitoimijaista yhteistyötä sekä arvioimme ehkäisevän päihdetyön laadun	• Varmistamme ehkäisevän päihdetyön rakenteiden toimivuuden ja laadun lainsäädäntö ja suositukset huomioiden • Toteutamme ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysin x1/valtuustokausi ja sovimme kehittämistoimista • Kartoitamme Pakka-työn nykytilan ja sovimme kehittämistoimista	Pohde, kunnat	• Lakiin ja suosituksiin perustuvat rakenteet ovat käytössä (kyllä/ei) • Ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysi on toteutettu ja kehittämistoimista on sovittu (kyllä/ei) • Pakka-työn nykytilan kartoitus on toteutettu ja kehittämistoimista on sovittu (kyllä/ei)
Lisäämme ja ylläpidämme ammattilaisten ja päättäjien ehkäisevän päihdetyön osaamista	• Laadimme koulutussuunnitelman • Kartoitamme henkilöstön ehkäisevän päihdetyön osaamisen tason ja koulutustarpeet 1-2x/valtuustokausi • Järjestämme ehkäisevän päihdetyön foorumin x1/vuosi. • Hyödynnämme valtakunnallisia ehkäisevän päihdetyön koulutuksia	Pohde, kunnat, ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatyöryhmä	• Koulutussuunnitelma on laadittu ja koulutuksia on toteutettu suunnitelman mukaisesti (kyllä/ei) • Osaamis- ja koulutustarvekysely on toteutettu ja tarpeet huomioitu koulutusten suunnittelussa (kyllä/ei) • Koulutukset (lkm ja aiheet), osallistujat (lkm) ja palautteet (yleisarvosana) • Ehkäisevän päihdetyön foorumi on järjestetty (kyllä/ei) ja osallistujat (lkm)
Ehkäisemme ja vähennämme päihteiden- ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä ja rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia haittoja laajassa yhteistyössä (huomioimme myös digipelihaitat)	• Kehitämme yhteistyömallin päihteiden käytön ja päihdehaittojen ehkäisyyn (sis. rahapelaamisen) • Hyödynnämme kokemustietoa ja mahdollistamme asukkaiden osallistumisen ehkäisevän päihdetyön kehittämiseen; päihdetilannekysely x1/valtuustokausi ja osallisuustilaisuudet	Pohde, kunnat ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatyöryhmä	• Yhteistyömalli on kehitetty (kyllä/ei) • Päihdeavainindikaattorit ja Pohteella Hyte-kerroin (alkoholin riskikäytön mini-interventio) • Päihdetilannekysely on toteutettu (kyllä/ei) • Osallisuustilaisuudet (lkm)
Viestimme päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen haitoista, riskeistä ja ehkäisyn keinoista sekä tuen ja avun saamisesta luotettavaan ja tutkittuun tietoon perustuen	• Laadimme ehkäisevän päihdetyön viestintä- ja vaikuttamissuunnitelman • Teemme ehkäisevän päihdetyön viestintää aktiivisesti eri yhteistyöfoorumeilla • Hyödynnämme viestinnässä ja ammattilaisten työn tukena Reittiksen Päihteet ja riippuvuudet -verkkosivuston sisältöjä	Pohde, kunnat ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatyöryhmä	• Viestintää on toteutettu viestintä- ja vaikuttamissuunnitelman mukaisesti (kyllä/ei, viestintä- ja vaikuttamistoimien lkm ja arvio vaikutuksista) • Reittis - Päihteet ja riippuvuudet –verkkosivusto (käyntitilastot)

*Suunnitelman toteuttamiseen ja arviointiin osallistuvat eri viranomaistahot, järjestöt ja seurakunnat omien rooliensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukaisesti.